

Beste mensen,

Pas geleden is er een vernieuwde Bijbelvertaling uitgekomen. Het is goed als er gezocht wordt de Bijbelse boodschap zo goed mogelijk weer te geven. De taal verandert, maar Gods woord geldt voor alle mensen van alle tijden. Er zijn woorden die nu ouderwets klinken en die men voor mensen van nu probeert duidelijk te maken. Woorden als goedertierenheid, barmhartigheid, ontferming. In het dagelijks leven gebruiken we deze woorden niet meer zo, maar wat ze willen uitdrukken, is dat nog actueel?

Barmhartigheid is niet hetzelfde als medelijden. Als je medelijden met iemand hebt, vind je iemand meelijwekkend, zielig, maar dat hoeft nog niet te betekenen dat je te hulp schiet. Mededogen zit er dichterbij, maar ook dat klinkt als van vroeger, medeleven klinkt ook wat afstandelijk. Als je iemand met een verlies van een geliefde persoon condoleert, maak je niet hetzelfde mee als degene die in de rouw zit. We kennen de barmhartigheid gelukkig nog door de spreekwoordelijke Samaritaan. Hij stak zijn handen uit naar iemand die in de ellende zat. De dochter van de koning van Egypte werd met barmhartigheid bewogen toen zij een hulpeloos kind aan de oevers van de Nijl vond. Ze greep in. Het blijft niet bij woorden, ze worden omgezet in daden. Jezus werd met ontferming bewogen toen Hij de mensenmassa's zag, die brood nodig hadden. Hij liet ze niet aan hun lot over, Hij voedde ze. Blinden aan de kant van de weg roepen naar Jezus, of Hij zich over hen wil ontfermen, ze doen een beroep op Zijn barmhartigheid, dat Hij hen niet zomaar stilletjes voorbij gaat. Heer ontferm U. De noodkreet Kyrie eleis, vond men vroeger ook moeilijk om te vertalen. Als we een beroep doen op Gods barmhartigheid, bidden we om werkelijke hulp, geen medeleven op afstand. Geen gedistantieerde liefdadigheid.

Jona neemt het God kwalijk dat Hij de zondige stad Ninevé gespaard heeft. In één vertaling staat dat God "barmhartig" is, in een andere staat "liefdevol". De barmhartigheid van God is niet zoetsappig: God is liefde, maar niet lievig. In zo'n vertaling wordt mijns inziens het werk van God te zwak weergegeven. Barmhartigheid kost wat. De ontferming en de barmhartigheid van Jezus kostte Zijn bloed. Jezus heeft met ons mensen daadwerkelijk mee geleden in een strijd op leven en dood. De redding van de mensen ging met strijd gepaard. Goed vertalen blijft zoeken naar de beste weergave. We moeten blijven bidden dat Gods Geest de oude woorden voor ons begrijpelijk mag maken, opdat we de boodschap van redding mogen verstaan. Het woord Barmhartigheid is voor Amsterdammers niet helemaal onbekend. Het staat onder het stadswapen met de drie kruisjes. Als een herinnering aan de oorlogstijd toen er mensen waren die zich met gevaar voor eigen leven hebben ingezet voor anderen. Is zo'n woord dan ook iets van vroeger, voltooid verleden tijd, of zetten mensen zich nog steeds in voor elkaar?

Een goede Sabbat gewenst,
Roel Dijk